

RAADSINFORMATIEBRIEF

Zaaknummer: 294286
Documentnummer: 296008

Datum: 21 november
Portefeuille(s): Wind
Portefeuillehouder(s): Lazise Hillebregt
Contactpersoon: Suze Teunissen
Tel.nr.: 06-30102282
Onderwerp: Geluidsmetingen windparken

Emailadres: s.teunissen@dronten.nl

Context

- ☐ Afdoening motie [naam / raadsvergadering d.d.]
- ☒ Afdoening toezegging [commissievergadering/raadsvergadering d.d.]
- ☐ Beantwoording raadsvragen
- ☐ Actuele bestuurlijke aangelegenheid
- ☒ Anders, informatie uitvoering eerder genomen collegebesluit

Korte samenvatting

Recent hebben wij uw raad met de raadsinformatiebrief 278920 geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van een eerder genomen collegebesluit uit juni 2021. Een motie van het CDA en vragen in de samenleving over mogelijke geluidsoverlast van de windparken, waren aanleiding om te besluiten geluidsmetingen te gaan uitvoeren bij de windparken in de gemeente Dronten. Toegezegd is daarbij om inwoners te betrekken. Om tot een advies over de uitvoering van de metingen te komen is specifieke kennis vereist. Om hierbij ook de input van inwoners te verwerken en vragen te beantwoorden, is een onafhankelijk specialist op het gebied van geluidsmetingen geselecteerd en een werkgroep van inwoners samengesteld die geconsulteerd is door deze specialist.

Het eerder genomen collegebesluit gaat over akoestische metingen in de leefomgeving in de situatie voor plaatsing van de turbines (nulmeting) en effectmetingen na ingebruikname van de windparken. In de toelichting van het besluit is een verduidelijking aangebracht dat dit zowel om bronmetingen (per windmolen) gaat als over monitoring van het geluid in de omgeving na ingebruikname. Dit is van belang om de relatie van geluidproductie tot hinder inzichtelijk te maken. Zoals in het collegebesluit uit 2021 al toegelicht, is de nulmeting in dit kader geen doel om tot handhaving te komen, maar een manier om inzicht te verkrijgen in beleving van geluid. De wijze waarop toezicht en handhaving voor geluid wordt uitgevoerd, wordt door de gemeente in een separate strategie uitwerkt, zoals eerder toegelicht in de raadsinformatiebrief van 8 november jl.

Het advies en het door ons gekozen scenario 2 voor de geluidsmetingen is samengevat in bijgevoegde Memo 294291.

De werkgroep van inwoners heeft inmiddels tussen het voorjaar van 2022 en september 2022 een participatieproces doorlopen met een specialistisch, onafhankelijk geluidexpert. Met de input van deze partijen kan het college nu een besluit nemen over de uitvoering van de metingen, waar een balans is gevonden tussen wensen van inwoners, kosten en technische haalbaarheid/representativiteit. Het complete adviesrapport is opvraagbaar voor inwoners en raadsleden via windparken@dronten.nl

Bijlage(n):

Inhoudelijke boodschap

Tot stand komen van het advies

Er is een voorselectie van drie onafhankelijke geluidsexpert bureaus gedaan (offerteronde). In december 2021 is een oproep gedaan via de reguliere (media) kanalen om inwoners op te roepen zich aan te melden voor de werkgroep geluidsmetingen. Drie inwoners hebben zich hiervoor aangemeld. Omdat het een kleine groep inwoners betrof is in afstemming met hen gekozen voor een eenvoudig participatieproces, waarbij zij konden beslissen over het bureau dat het advies aan de gemeente zou gaan schrijven en de geluidsmetingen zal gaan uitvoeren. Voorafgaand aan het participatieproces zijn met de inwoners in de werkgroep geluidsmetingen afspraken gemaakt over de kaders en het participatieniveau en is een opdracht geformuleerd aan het door inwoners gekozen bureau.

Twee onafhankelijke bureaus hebben zich gepresenteerd aan de werkgroep en de keuze van de inwoners viel op DGMR/Sensornet voor het vervolg. DGMR neemt hierbij de rol van adviseur op zich en zij betrekken hun dochteronderneming Sensornet als technisch uitvoerder in het volledige traject.

De werkgroep is in vervolgssessies en in schriftelijke rondes geconsulteerd door dit bureau, op de inhoudelijke onderwerpen om tot een advies te komen. Zoals bijvoorbeeld locaties, meetmethodes en toegang tot meetgegevens voor inwoners. Aan het bureau is gevraagd de wensen van de inwoners te omschrijven en in scenario's weer te geven welk effect deze wensen, de kaders en andere relevante onderwerpen hebben op de mogelijkheden die er zijn om metingen te gaan uitvoeren.

De windparken hebben geen inhoudelijke rol gehad in de consultatie, maar zijn doorlopend geïnformeerd en hebben toegezegd mee te werken aan de uitvoering van het meetplan. Dit heeft voornamelijk betrekking op het beschikbaar stellen van meetlocaties (windturbines) en eventueel beschikbare gegevens te delen. Ook de beide Dorpsbelangen in Swifterbant en Biddinghuizen zijn geïnformeerd over het lopende proces.

Samenvatting van het advies en besluit

Het advies van DGMR/Sensornet bevat drie scenario's, om de afweging binnen alle kaders scherp en helder naar voren te brengen: er is een balans gewenst tussen de wensen van inwoners en andere relevante kaders. Immers, toen wij in juni 2021 besloot geluidsmetingen mogelijk te maken werd daarbij toegezegd dit samen met inwoners te doen.

Besloten is om voor de uitvoering van de metingen te kiezen voor scenario 2 en de windparken hierbij als apart te beschouwen. In dit scenario wordt de best mogelijke balans bereikt tussen alle belangen, binnen de kaders die er zijn. Het "loskoppelen" van de windparken levert een kostenbesparing op en geen verdere tijdsvertraging. Met name door de gevolgen van de uitspraak Raad van State Delfzijl Zuid, is bij de uitvoering van het collegebesluit vertraging ontstaan. In de raadsinformatiebrief van 8 november jl. bent u daar nader over geïnformeerd.

Met de keuze voor dit scenario wordt in alle relevante woongebieden trilling monitoring en geluidsmonitoring gedaan, vooraf (in het geval van de windparken in Dronten tijdens de bouwphase) en na plaatsing van de windturbines. Trilling monitoring wordt ingezet om mogelijk laagfrequent geluid in beeld te brengen.

Een nulmeting kan goed worden uitgevoerd wanneer er al gebouwd wordt. De wijze waarop gegevens worden verzameld en de kwaliteitswaarborging van de representativiteit van de nul-situatie is op diverse manieren goed uit te voeren.

Omdat het adviesrapport complexe materie bevat is in de bijgevoegde memo samengevat wat de aanbevelingen en conclusies uit het adviesrapport zijn, met aansluitend een ambtelijk advies dat is overgenomen. En, omdat het inhoudelijk participatieproces met inwoners niet in het advies staat omschreven maar de opbrengst daarvan wel van belang is om tot een besluit te komen over het uit te voeren scenario, geeft de memo daar ook nadere informatie over.

Financiële consequenties

Voor de geluidsmetingen is een financiële bandbreedte/kostenindicatie opgegeven, welke afhankelijk is van het te volgen scenario. De kosten bij scenario twee kunnen worden gedekt door de beschikbare financiën vanuit de in de anterieure overeenkomsten afgesproken vergoedingen vanuit de windparken.

Vervolg

Het conceptadvies van DGMR is met de werkgroep geluidsmetingen en de windparken besproken.

Door de inwoners in de werkgroep geluidsmetingen zijn/worden adressen aangeleverd van inwoners die bereid zijn hun woning beschikbaar te stellen voor meetapparatuur.

Via de gebruikelijke gemeentekanalen zal, indien nodig, een oproep worden geplaatst voor inwoners om hun medewerking te vragen bij het mogelijk maken van de geluidsmetingen.

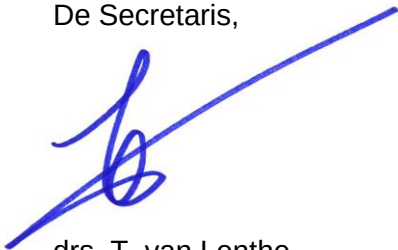
Dit kan door hun woning beschikbaar te stellen om apparatuur te installeren. Sensornet biedt passende uitleg voor inwoners hierbij. De nulmetingen worden momenteel voorbereid en zullen zo snel als de apparatuur is geïnstalleerd, aanvangen.

Daarnaast zal in februari een informatiebijeenkomst worden georganiseerd voor inwoners en raadsleden, om het meetplan toe te lichten en vragen te kunnen stellen.

Bijlagen

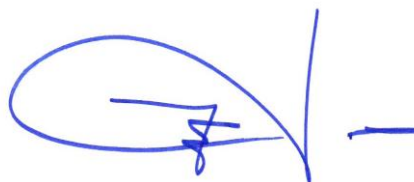
Memo samenvatting advies en scenariokeuze geluidsmetingen 294291.

De Secretaris,

drs. T. van Lenthe

De Burgemeester,

drs. J.P. Gebben

Datum : 15 november 2022
Aan : Lazise Hillebregt
Van : Suze Teunissen
Kopie aan : Berto Smit
Betreft : Samenvatting advies en scenariokeuze geluidsmetingen
Kenmerk : Zaak 294286
Documentnummer : 294291
Bijlage(n) : Bijlage 1: Onderwerpen besproken met werkgroep geluidsmetingen
Bijlage 2: Adviesrapport geluidsmetingen DGMR

Inleiding

In deze memo is het ambtelijk advies omschreven ten aanzien van het voorliggend adviesrapport van DGMR en collegevoorstel, waarin een besluit wordt genomen over de geluidsmetingen. Het advies van DGMR is geschreven in scenario's, om de afweging binnen alle kaders scherp en helder naar voren te brengen: er is een balans gewenst tussen de wensen van inwoners en andere relevante kaders. Immers, toen het college in juni 2021 besloot geluidsmetingen mogelijk te maken werd daarbij toegezegd dit samen met inwoners te doen. Omdat het adviesrapport complexe materie bevat is in deze memo samengevat wat de aanbevelingen en conclusies uit het adviesrapport zijn, met aansluitend een ambtelijk advies dat kan worden overgenomen. En, omdat het inhoudelijk participatieproces met inwoners niet in het advies staat omschreven (buiten de scope) maar de opbrengst daarvan wel van belang is om tot een besluit te komen over het uit te voeren scenario, geeft deze memo daar ook nadere informatie over.

Het adviesrapport van DGMR omschrijft de volgende zaken:

- Kaders (wettelijk, financieel, scope onderzoek)
- Collegebesluit juni 2021
- Uitvraag en informatie uit bijeenkomsten met werkgroep geluidsmetingen
- Randvoorwaarden en kaders voor effectenmetingen en monitoring
- Advies op hoofdlijnen
- Samenvatting advies

Scope en kaders

In het advies van het door inwoners gekozen bureau zijn de kaders en scope beschreven, om de uitgangspunten voor de uit te voeren metingen helder te benoemen:

Wettelijke kaders

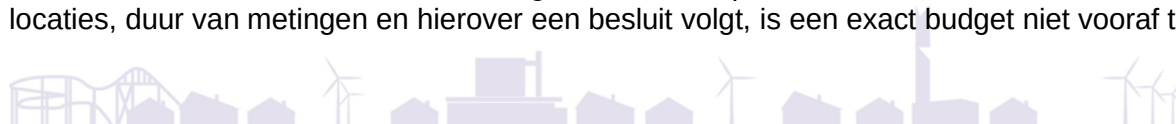
Het wettelijk kader dat wordt gehanteerd voor het advies zijn de geluidsnormen die zijn opgenomen in de onherroepelijke vergunningen van de windparken.

De uitspraak van de Raad van State Delfzijl Zuid en de gevolgen voor de rijksregels worden in het advies buiten beschouwing gelaten, omdat voor de windparken in Dronten de geluidsnormen zoals opgenomen in de onherroepelijke vergunningen, in stand blijven door de overbruggingsregeling.

Met de werkgroep geluidsmetingen is vooraf besproken dat het kader zoals hierboven is omschreven, inhoudelijk geen onderdeel is van het participatietraject, omdat middels verschillende intrekkingsverzoeken hier al inhoudelijk procedures voor zijn opgestart en in behandeling zijn.

Financieel kader

Omdat er een advies dient te worden uitgebracht met input van inwoners over zaken als locaties, duur van metingen en hierover een besluit volgt, is een exact budget niet vooraf te

benoemen. Daarom is er gewerkt met een bandbreedte/indicatie om de mogelijke kosten wel zoveel mogelijk vooraf in beeld te brengen. Tijd speelt ook een belangrijke rol: beide windparken zijn in aanbouw en met name voor de nulmeting is er enige haast geboden. DGMR: *Wanneer de kosten boven de Europese aanbestedingsgrens uitkomen, moet rekening gehouden worden met een voorbereidings-, aanbestedings- en gunningsperiode van circa één jaar. Dit kan een tijdsrisico inhouden.*

Scope onderzoek en advies

De scope van het onderzoek is naast het wettelijke kader enerzijds en het financiële kader anderzijds voornamelijk gebaseerd op het collegebesluit van 22-06-2021. Naast het collegebesluit is rekening gehouden met de wensen van inwoners uit het gebied.

Het college besluit:

- 1. Tot het opstellen van een toezicht- en handavingsstrategie voor de windparken.*
- 2. Na het plaatsen van de windturbines op basis van effectmetingen het geluid te meten.*
- 3. Voorafgaand aan plaatsing een meting van de akoestische omgeving te doen.*
- 4. Een meetplan op te stellen en de meetgegevens beschikbaar te stellen.*

Het onderzoek en advies hebben betrekking op punten 2, 3 en 4.

Samenvatting advies

Voorafgaand aan de scenario's die worden weergegeven (wat zijn binnen de genoemde kaders de beste opties om de metingen uit te voeren) worden in het rapport de volgende zaken benoemd:

- Input/consultatie inwoners
- Haalbaarheid van de wensen van inwoners in het meetplan (plan van aanpak)
- Belangrijke randvoorwaarden voor effectenmetingen en monitoring

Input van inwoners en haalbaarheid

De onderwerpen die met de inwoners in de werkgroep geluidsmetingen zijn besproken, staan samengevat in bijlage 1. Deze punten acht het bureau haalbaar om in meer of mindere mate mee te nemen in het meetplan. In het advies zijn de wensen van de inwoners op haalbaarheid verwerkt in de scenario omschrijvingen. De belangrijkste zaken voor het meetplan waren voor hen een snelle start van de nulmeting, laagfrequent geluid/trillingen, vastleggen van andere data (zoals weersomstandigheden), beoordeling cumulatie van geluid (nabije windmolens of andere omgevingsgeluiden), representativiteit van de meetgegevens en de toegang voor inwoners tot meetgegevens.

DGMR adviseert:

“Voor wat betreft de wensen voor een snelle start van de zogeheten “nulmeting” en representativiteit hiervan willen wij opmerken dat dit met name met betrekking tot Windplan Blauw inspanning verwacht van alle betrokken partijen.

Bij dit windpark is de bouwfase in een verder stadium dat bij Windpark Groen. Om een goede en representatieve nulmeting uit te voeren is het van belang dat in samenspraak met de windparken gedurende de nulmeting data beschikbaar is over de bedrijfsduur van de al in bedrijf zijnde windturbines. Het uiteindelijke doel hiervan is om op basis van deze data zoveel mogelijk momenten te kunnen inmeten waarbij er geen turbines in bedrijf zijn.

Met betrekking tot Windpark Groen voorziet de planning in een ruimere periode om een nulmeting uit te voeren. Hier is de verwachting dat het uitvoeren van de nulmeting niet dezelfde organisatorische uitdagingen kent als bij Windplan blauw. Overigens geldt ook met betrekking tot dit windpark dat medewerking met betrekking tot inzichten in bedrijfsduur vanuit de windparken aangeraden wordt, om zoveel mogelijk data te kunnen onderbouwen.”

Belangrijke randvoorwaarden voor effectenmetingen en monitoring

Het collegebesluit gaat over akoestische metingen in de leefomgeving in de situatie voor plaatsing van de turbines en effectmetingen na ingebruikname van de windparken. In de toelichting van het besluit is een verduidelijking aangebracht dat dit zowel om bronmetingen (per windmolen) gaat als over monitoring van het geluid in de omgeving na ingebruikname. Dit is van belang om de relatie van geluidproductie tot hinder inzichtelijk te maken.

DGMR:

“Met monitoring van geluid wordt in deze context de monitoring van de geluidsbelasting op hinder- en geluidgevoelige locaties bedoeld. In praktische termen bedoelen we hiermee de woonkernen en eventueel ook recreatiegebieden. Om een goed beeld van de voor- en nasituatie te verkrijgen worden idealiter 1 jaar voor ingebruikname (nulmeting) en 1 jaar na ingebruikname (effectmeting) geluidmetingen uitgevoerd. Hiermee kan de jaargemiddelde situatie door middel van metingen het best worden vastgesteld. Een lange meetperiode is van belang omdat op deze manier de verschillende seizoenen in combinatie met de verschillende weersomstandigheden (windrichting en windsnelheid) zo uitgebreid mogelijk gemonitord worden. De meetduur heeft een direct verband met de representativiteit van de resultaten. De verwachte ingebruikname van Windplan Blauw is medio 2023. Bij dit windpark is het niet mogelijk om een volledig jaar een nulmeting uit te voeren, dat wil zeggen in de ideale situatie wanneer de omgeving nog verkeert in de staat zoals deze was voor de komst van het windpark.

Een nulmeting kan ook worden uitgevoerd wanneer er al gebouwd wordt. De wijze waarop gegevens worden verzameld en de kwaliteitswaarborging van de representativiteit van de nul-situatie is op diverse manieren goed uit te voeren. Hierbij is in dit scenario de medewerking van het windpark qua dataverstrekking een belangrijke component. Wanneer onze data gekoppeld kan worden aan de data van het windpark kunnen alle momenten dat er geen windturbines actief zijn gebruiken voor de nulmeting. Voor Windpark Groen geldt dat de ingebruikname staat gepland voor eind 2024. Hier is een langere nulmeting wel een mogelijkheid.

Een meetperiode van 1 jaar voor de ingebruikname en een 1 jaar na ingebruikname is een ideale situatie. Een dergelijke meetperiode kent echter na de bovengenoemde organisatorische uitdagingen ook een flinke financiële uitdaging. Namelijk hoe langer de meetduur, hoe hoger de kosten. Om door middel van metingen een representatief beeld te krijgen adviseren wij tenminste 3 maanden vooraf te meten en minimaal 12 maanden als de turbines in werking zijn. Als we daarnaast deels rekening houden met de bouwtijd komt dit in totaal neer op een meetduur van circa 18 maanden (per windpark).

In relatie tot de organisatorische uitdagingen met betrekking tot de monitoring is het van belang dat er zo spoedig mogelijk wordt aangevangen met de monitoring. Voor een eventuele aanbesteding is gezien de termijn geen ruimte in de planning. Dit staat in direct verband met het aantal meetlocaties en de meetduur. Aangezien windpark blauw en groen een afwijkende planning hebben, is het mogelijk om de windparken apart te beschouwen. Bij windpark groen is namelijk een langere nulmeting mogelijk.”

Scenario's

Gezien de omvang van de beide windparken en daarmee het meetproject, zijn talloze scenario's denkbaar. Het adviesrapport is teruggebracht tot drie scenario's, inclusief een aantal verschillende opties voor locaties.

tabel 3: kostenindicatie scenario's (exclusief btw)

Scenario	Geluidmonitoringslocaties	Trillingsmonitoringslocaties	Kosten indicatie
1	7	2	€ 125.000,-- - € 175.000,--*
2	10	3	€ 200.000,-- - € 250.000,--*
3	15	5	€ 300.000,-- - € 350.000,--*

Op basis van prijspeil 2022

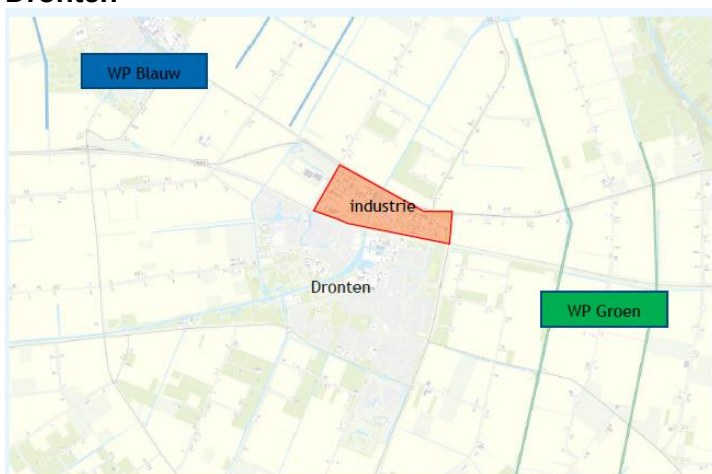
Ambtelijk advies

Geadviseerd wordt om voor de uitvoering van de metingen te kiezen voor scenario 2 en de windparken hierbij als apart te beschouwen. In dit scenario wordt de best mogelijke balans bereikt tussen alle belangen, binnen de kaders die er zijn. Het “loskoppelen” van de windparken levert een kostenbesparing op en geen verdere tijdsvertraging.

Scenario 1 is weliswaar goedkoper, maar is in mindere mate aansluitend op de wensen van inwoners. Scenario 3 brengt in de context van Dronten een te hoog tijdsrisico met zich mee door de kostenindicatie. Een nulmeting zoals nu nog zou kunnen worden uitgevoerd in de bouwfase, is dan geen optie meer.

Het advies is per woonkern dan als volgt:

Dronten

figuur 5: locatie Dronten ten opzichte van windturbines

Scenario 2

In het tweede scenario is er een trillingsmonitoringslocatie voorzien en zijn er twee monitoringslocaties voorzien aan de oostzijde. Wij verwachten dat metingen op de naar verwachting maatgevende locaties een goed en representatief beeld kunnen bieden voor heel Dronten. Daarnaast voorziet deze optie wel in de wens van de bewoners om in iedere kern tenminste één trillingsmonitoringslocatie te voorzien. In totaal zijn dit drie geluidmonitoringslocaties en één trillingsmonitoringlocatie.

A map of the Swifterbant area in the Netherlands. The map shows a central urban area labeled 'Swifterbant'. To the left and right of the urban area, there are two blue rectangular boxes, each containing the text 'WP Blauw'. These boxes indicate the locations of wind turbines. The map also shows various roads, water bodies, and green spaces.

figuur 5: Locatie Swifterbant ten opzichte van windturbines

Om een volledig beeld te krijgen, verwachten wij dat drie meetpunten volstaan. In dit geval adviseren wij de aan de zuidwest-, noordwest- en oostzijde te monitoren ter hoogte van de eerste lijns bebouwing. Daar Swifterbant vergeleken met andere kernen ten opzichte van windturbines qua trillingshinder niet als maatgevend wordt ingeschat, is de monitoring van trillingen geen absolute noodzaak. Dit wordt om deze reden niet voorzien in dit scenario. In totaal zijn dit drie geluidmonitoringslocaties.

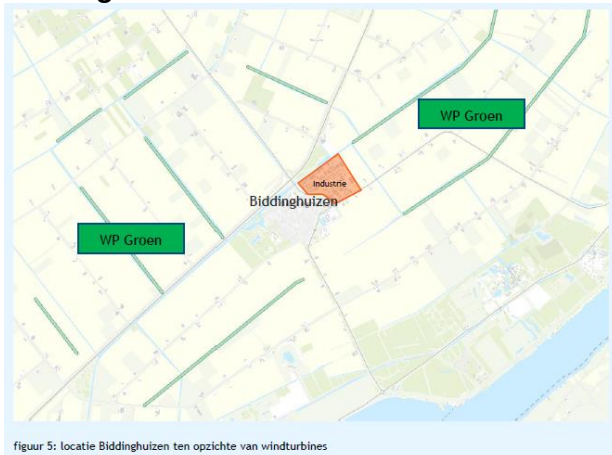
Doordat de afstanden van woningen ten opzichte van de windturbines in Swifterbant groter zijn dan in andere kernen, is in scenario 2 door DGMR gekozen voor het weglaten van de optie trillingsmonitor. Dit is ook een afweging tussen kostenindicatie en de wensen van inwoners en de optelsom van meerdere installaties in de kernen. Omdat er in Swifterbant onder inwoners wel zorgen zijn over mogelijke hinder van laagfrequent geluid (wat gemeten kan worden door trillingsmonitoring), is het raadzaam dat deze trilling monitor alsnog kan worden geplaatst, bijvoorbeeld ter vervanging van 1 geluidsmeter. Dit kan in de uitvoeringssituatie zonder stijging van kosten worden ingericht.

figuur 5: locatie Ketelhaven ten opzichte van windturbines

figuur 5: locatie Ketelhaven ten opzichte van windturbines

Gezien de ligging ten opzichte van de windturbines verwachten wij dat zowel voor Windplan Blauw als Windpark Groen het maatgevende punt de zuidwestzijde van Ketelhaven is. Er kan in dit geval volstaan worden met één monitoringslocatie. In totaal is dit één geluidmonitoringslocatie en één trillingsmonitoringlocatie. Voor deze locatie is scenario 1 gelijk aan scenario 2.

Biddinghuizen

figuur 5: locatie Biddinghuizen ten opzichte van windturbines

Gezien de ligging van Biddinghuizen in combinatie met de meest voorkomende windrichting verwachten wij dat de maatgevende locaties de zuidwest- en zuidoostzijde zijn. In totaal voorziet dit scenario in twee geluidmonitoringslocaties en één trillingsmonitoringlocatie.

Scenario 2

In scenario 2 wordt er één extra monitoringspunt toegevoegd aan de noordwestzijde. In totaal zijn dit drie geluidmonitoringslocaties en één trillingsmonitoringlocatie.

Het conceptadvies van DGMR is met de werkgroep geluidsmetingen en de windparken besproken. Inmiddels is aangevangen met het proces om de nulmetingen technisch voor te bereiden. De kosten hiervan zijn reeds geborgd en vallen buiten dit advies. Beide windparken hebben toegezegd mee te werken aan het technisch mogelijk maken van de geluidsmetingen.

Bijlage 1: Onderwerpen consultatie werkgroep geluidsmetingen

- Startmoment (snelle start) en looptijd van de monitoringsperiode om tot representatieve resultaten te komen.
- Het verschil tussen Immissieniveaus bij woningen, recreatie- en natuurgebieden (eventuele hinder) en emissieniveaus per turbine (controle fabrieksspecificaties).
- Meten/monitoring van geluid in de leefomgeving (geluidbeleving).
- De meetposities (aantal en eventuele locaties).
 - Het Plan van Aanpak:
 - Laagfrequent geluid, trillingen, spectrale informatie, maximale niveaus en detailniveau;
 - Nauwkeurigheid meetapparatuur (certified of non-certified);
 - Vastleggen andere parameters, zoals meteo-informatie;
 - Beoordeling cumulatieve geluidniveaus van alle gezamenlijke windturbines en relaties tot andere geluidsoorten dan de windturbines;
 - Juridische houdbaarheid van de verkregen meetwaarden;
 - De wijze waarop de meetgegevens beschikbaar worden gesteld, waarbij de realtime gegevens openbaar beschikbaar zijn voor de omgeving en diepgaande details alleen voor de projectgroep beschikbaar zijn.
- De scope van het Plan van Aanpak ligt bij de punten 2, 3 en 4 uit het collegebesluit 22-06-2021.
- Gevraagde beoordeling en details in rapportages.

